

Učiteljica Ruža Sihur

Ruža Sihur se je kot Ruža Rozalija Večko rodila leta 1939 v Celju. Takrat se je ravno začela druga svetovna vojna, ki je kruto posegla v njeno družino. Stanovali so v Dobriši vasi, njen oče, učitelj, je poučeval na realki v Žalcu. Med vojno sta bila oba starša odpeljana v taborišče. Mama je v taborišču umrla, oče pa se je pozno poleti leta 1945 telesno in duševno strtl vrnil domov. Med vojno so za Ružo in njenega brata skrbeli rejniki, ki so ju obvarovali pred usodo ukradenih otrok. Po vojni sta otroka še nekaj časa ostala pri rejnikih.

Ruža je v Žalcu končala nižjo gimnazijo in se leta 1954 vpisala na celjsko učiteljsko⁶⁰. Odločitev za poklicno pot je bila zanjo prav lahka. Zgledovala se je po očetu, pa tudi sama je čutila veselje do pedagoškega dela. Kandidatov za vpis na učiteljsko je bilo tistem obdobju veliko. Razpisanih mest je bilo samo 70, zato je bilo treba opraviti sprejemne izpite iz slovenščine, matematike in glasbe. Pri slednjem je odpadel vsak, ki ni znal katere od slovenskih ljudskih pesmi. Študij na učiteljski je trajal pet let. Bil je odlično organiziran – v zgornjem nadstropju učiteljskega je bila vadnica, ki je mlad učiteljski kader usposabljal za samostojne nastope – in tudi odlično voden. Ravnatelj učiteljskega je bil profesor Anton Aškerc, nečak in soimenjak znamenitega slovenskega pesnika. Bil je zelo dober pedagog, učil pa je tudi slovenščino. Kot dijakinja se je Ruža udeleževala na športnem področju, kot članica pevskega zbora pa prišla nastopati tudi v Hrastnik. Mesto je bilo takrat videti popolnoma drugače kot danes, zdelo se ji je nemogoče, da bi kdaj prišla tja službovat.

60: Do 1968 šola za poklicno usposabljanje (osnovnošolskih) učiteljev. Danes v stavbi domuje Gimnazija Celje - Center | 61: Metodika I. Zveza pedagoških društev LR Slovenije. 1955, Ljubljana.

Maturirala je leta 1959 in bila razporejena na osnovo šolo Griže pri Žalcu. Prišla je na staro šolo z dobrim ravnateljem in odličnim kolektivom. Razredi so bili številčno zelo močni, v njih je bilo do 36 otrok. Pouk je potekal v dveh izmenah od ponedeljka do sobote. Dopoldan je poučevala vse razrede na šoli likovni pouk, popoldan pa svoj drugi razred. Kadar je bila kot mlada učiteljica v dvomih, je odprla svoj 'brevir' Metodika I⁶¹. Prostega časa ni bilo veliko, a ji je uspelo delovati še v družbenopolitičnih organizacijah, dramskem krožku, pevskem zboru ... Leta 1961 se je poročila, njen mož Vlado pa je bil, kdo bi si mislil, Hrastničan. Prošnjo za spremembo službovanja je tako poslala ravno v Hrastnik, ki se ji je pred leti zdel nemogoč. Tu je že poučeval njen mož. Na veselje obeh je bila sprejeta. Med porodniško odsotnostjo (105 dni) jo je na šoli nadomeščal soprog. Hrastnik je postal 'njen' kraj, na OŠ v Hrastniku je sodelovala v pedagoškem procesu do upokojitve leta 1994.

Ko je začela poučevati, jo je najprej presenetila velika razlika med kmečkim in industrijskim okoljem. V kmečkem okolju je bil poklic učitelja precej bolj spoštovan kot v delavskem. Tu so bili ljudje bolj robati, veliko je bilo kletvic in žargonskega govora. Tak jezik se je prenašal tudi v šolo, kar je bilo zanjo novost. Kmalu je spoznala, da je ta grobost posledica težkega dela.

Sicer pa je svoje delo opravljala z veseljem. Z otroki ni imela težav, prav tako je bilo tudi z njihovimi starši. Zdi se ji, da je našla ravno pravi pristop do vseh. Vseskozi se je zavedala, da šola ni le poučevanje, da je mnogo več. Kakovostno osnovnošolsko izobraževanje je bilo in je močno povezano z vzgojnimi dejavniki.

Šola se je zato ves čas povezovala z okoljem. Izvajali so se kulturni, športni, naravoslovni dnevi (v tem času tudi obrambni dan), dnevi delovnih akcij, šole v naravi, tečaji (plavanje, prva medicinska pomoč, gospodinjska praksa ...), vrsta tekmovanj (tu so se izkazali nadarjeni učenci, športniki ...), bralne značke, športne značke, vesela šola, cela vrsta interesnih dejavnosti, delovanje organizacij na šoli (pionirska, mladinska skupnost učencev), ekskurzije, izleti ... Mlade ljudi je treba namreč vzgajati, jih navajati na vztrajnost, odgovornost, samostojnost, tovarištvo. V njenem aktivnem obdobju je potekalo sodelovanje tudi med šolami v Zasavju, prav tako pa tudi s šolo Ivo Lola Ribar iz Raške. Hrastniška občina je bila namreč pobratena z občino Raška v Srbiji.

V času priseljevanja družin iz drugih jugoslovanskih republik (potrebe gospodarstva) so se učitelji zelo potrudili vključiti otroke teh družin v razredne skupnosti. Jezikovne razlike otrok in razlike v znanju so bile velike. Niti enega učitelja ni bilo, ki bi zavračal dodatno delo s temi otroki, rezultat tega pa je bila hvaležnost staršev.

22 let je poučevala četrti ali peti razred. Učne metode in oblike dela z učenci so se spreminjale, spreminjali so se tudi učni pripomočki, zato so učitelji svoje znanje dopolnjevali na izobraževanjih in seminarjih. Leta 1969 se je Ruža vpisala v prvi letnik študija ob delu na Pedagoško akademijo, ki je za učitelje iz Zasavja odprla oddelek v Trbovljah. Predavanja so potekala ob sobotah in nedeljah, slušateljev pa je bilo 30. Težko je bilo pri dveh majhnih otrocih usklajevati službo, delo za šolo, gospodinjstvo in študij. Leta 1974 je študij končala in pridobila naziv predmetni učitelj za razredni pouk. Izobraževanje učiteljev se ji še danes zdi potrebno in logično. V njenih časih se je digitalizacija komaj začinjala, danes pa je otrokom na voljo veliko informacij in so zelo izobraženi, zato morajo vsi učitelji imeti fakultetno izobrazbo.

Leta 1983 je postala pomočnica ravnateljice, čakale so jo nove naloge (organizacija pedagoškega procesa, načrtovanje prevozov otrok, prehrana, nabava učnih pripomočkov, investicije, izobraževanja učiteljev, mesečni plan dela, povezave z družbenim okoljem). Pri načrtovanju delovnega procesa je bila pomembna priprava urnika. V 'predračunalniški' dobi je bilo to velik izziv. Pomagala si je s tablo in zamaški različnih barv. Rezultat je bil grafični prikaz poteka pouka po urah na celi šoli. Tak način dela je poznala, saj ga je uporabljal že njen oče. Kasneje je iz strokovne literature izvedela, da ga ni le uporabljal, pač pa celo izumil.

Za vrhunec kariere šteje 11 let dela v vodstvu šole. Učiteljski poklic je bil tesno vpet v širšo družbeno skupnost. Vse proslave in druge prireditve so bile povezane s šolo – z učitelji in učenci. Poklic je bil spoštovan. Čeprav je bilo industrijsko okolje v tem pogledu zahtevnejše od kmečkega, si si moral svoj ugled ustvariti sam. Rezultat njenega ugleda so številne pohvale in nagrade, ki jih je prejela.

V preteklosti je poklic učitelja že izgubljal ugled, danes pa ga po mnenju Ruže Sihur spet pridobiva. Ponosna je na svoje stanovske kolege, ki so se odlično in zelo profesionalno odzvali na izzive koronakrize.

Stanovska pripadnost je bila v njenem času zelo prisotna. Bili so dober kolektiv, povezan po vertikali in horizontali. Te vezi so krepili na skupnih izletih in ekskurzijah po Evropi, za katere so porabili praznične dneve (dan prosvetnih delavcev in praznik dela).

Za dobre odnose je pač treba nekaj narediti.

